Spiekkaart: Van RES naar realisatie!

Versie: februari 2023

Ambitie en uitvoering

- Levert de regio met haar bod in RES 1.0 voldoende bijdrage aan wat landelijk nodig is? En hoe is de balans tussen wind- en zonne-energie?
- Houden de gemeenten en provincie vast aan eerder gemaakte afspraken over hun bijdragen aan het RES-bod in TWh zonne- en windenergie?
- Zijn de gestelde ambities doorvertaald naar voldoende zoekgebieden met toegewezen subdoelen? Zijn de afspraken uit RES 1.0 verankerd in beleid van gemeenten en provincie?
- Pakken de provincie en de waterschappen een rol in het stimuleren van gemeenten om tot ontwikkeling van zon- en windparken te komen?
- Is vastgelegd hoe de RES omgaat met uitval van zoekgebieden? Is er een escalatiemodel als de doelen niet gehaald dreigen te worden?

Meer achtergrondinformatie:

- Handreiking: De constructieve zonneladder

Meedenken, meedoen, meebeslissen

- Worden bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties actief meegenomen in het nader uitwerken en uitvoeren van de RES? Vindt daarover afstemming plaats in de grensgebieden?
- Zorgen gemeente en lokale initiatiefnemers ervoor dat iedereen wordt gehoord, dus ook bijvoorbeeld jongeren en de zwijgende meerderheid?
- Hanteren lokale overheden een communicatiestrategie om de ambities voor duurzame energie positief te positioneren en participatie aan te moedigen?
- Wordt de expertise benut van onafhankelijke experts, zoals het RIVM en de GGD? En wordt lokale gebiedskennis ingezet voor een zorgvuldige inpassing van projecten?

Meer achtergrondinformatie:

- Handreiking: Wind en zonneparken realiseren samen met inwoners
- Handreiking: Whitepaper toetsing participatietrajecten

50% lokaal eigendom

- Is er voldoende concreet invulling gegeven aan 50% lokaal eigendom? En hoe is lokaal eigendom geregeld in de beleidskaders voor wind- en zonne-energie?
- Zijn de voorwaarden voor financiële participatie opgenomen in RES 1.0 en het gemeentelijk beleid? Is het duidelijk wie profiteren van de energie-opbrengsten?
- Hoe ondersteunt het college lokale initiatiefnemers, zoals energiecoöperaties en grondeigenaren, financieel tijdens de eerste risicovolle fase van een ontwikkeling?
- Is er gedacht aan de wijze waarop minder vermogende inwoners kunnen meeprofiteren van de opbrengsten van duurzame-energieprojecten?

Meer achtergrondinformatie:

- Handreiking: Lokaal eigendom in beleid
- Handreiking: Duurzame energie voor iedereen
- Landingspagina: Samenwerking met overheden

Natuurinclusief ontwerpen

- In hoeverre zijn natuur en landschap van invloed geweest op de selectie en invulling van zoekgebieden? Worden beschermde natuurgebieden en landschappen gemeden?
- Is op het regioniveau de cumulatieve impact van alle energieplannen onderzocht? Kan een plan-MER een rol spelen en ook kansen voor natuurversterking in beeld brengen?
- Is een 'plus op natuur' als uitgangspunt voor ieder energieproject vastgelegd in gemeentelijk, regionaal of provinciaal beleid? Is multifunctionaliteit goed uitgewerkt?
- Is structurele aandacht voor natuur en landschap bij uitvoering van de RES-plannen geborgd in een orgaan of overlegstructuur?
- Wordt lokale gebiedskennis voldoende benut om te komen tot natuurinclusief ontworpen energieprojecten? (Bijvoorbeeld met hulp van **Energieboswachters**.)

Meer achtergrondinformatie:

- Handreiking Natuur & Landschap in de RES
- Toolbox Natuurinclusieve Energietransitie
- Website Loket Energie & Natuur
- Landingspagina Natuurinclusieve Energietransitie

Hoe verder met de RES?

DE WEG NAAR 'PARIJS' EN HET BEHALEN VAN HET KLIMAATAKKOORD IS ER EEN WAARIN WE MOETEN SAMENWERKEN, EXPERIMENTEREN EN LEREN. DE ENERGIEBEWEGING VAN ONDEROP IS DAARIN ONMISBAAR.

- Van plannen naar actie: de plannen krijgen een doorvertaling naar omgevingsbeleid zodat de focus op de uitvoering komt te liggen.
- Om zeker te kunnen zijn van 35 TWh 'hernieuwbaar op land' in 2030, moeten op 1 januari 2025 alle beoogde projecten een omgevingsvergunning binnen hebben.
- In de doorontwikkeling naar de RES 2.0 komt meer aandacht voor het warmtevraagstuk en zon op dak.
- De gemeenten, provincies en waterschappen zijn aan zet om energieprojecten met draagvlak beleidsmatig mogelijk te maken, de realisatie daarvan aan te jagen of te begeleiden, en toe te zien op de kwaliteit van zorgvuldige ingepaste projecten.
- Soms moeten zoekgebieden en randvoorwaarden nog verder uitgewerkt worden. In dat geval is RES 2.0 (deadline: 1 juli 2023) een herijking van het eerdere plan en geldt ook een MER-plicht.

DE ENERGIETRANSITIE, EN ZEKER OOK DE RES, IS EEN SOCIAAL-MAATSCHAPPELIJK PROJECT, WAARIN IEDEREEN VOLOP MOET KUNNEN MEEDENKEN, MEEDOEN, MEEBESLISSEN EN MEEPROFITEREN.

Leden van de Participatiecoalitie

energie samen · LSA bewoners · buurkracht. · hier · de natuur en milieufederaties

Voor advies, vragen of overleg kunt u contact opnemen met de participatiecoalitie via info@departicipatiecoalitie.nl. Meer informatie vindt u op departicipatiecoalitie.nl

Participatiecoalitie